

Handläggare
Frida Samuelsson
08-50806120

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Remiss - Råden för funktionshinderfrågor -en utredning om hur delaktigheten och inflytandet kan stärkas

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/1716

Förvaltningens förslag till beslut

1. Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Bromma stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en remiss från kommunstyrelsen gällande råden för funktionshinderfrågor. Nämnden ombeds att yttra sig över remissen senast 2022-09-30. Råden är också remissinstanser och lämnar synpunkter på remissen separat.

Stadsledningskontoret har utifrån uppdrag från kommunfullmäktige tagit fram en utredning om hur delaktigheten och inflytandet kan stärkas i stadens råd för funktionshindersfrågor. Utredningsarbetet har utmärkts av att i dialog med representanter från funktionshindersrörelsen i Stockholms stad samt stadens förvaltningar och bolag, fånga hur rådets arbetssätt och organisation kan bli mer ändamålsenliga. Med ledning av vad som framkommit i dialogerna föreslås råden få en mer strategisk roll i att stödja och ge råd i planering och genomförande av stadens arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Reviderade instruktioner för rådets uppgifter, sammansättning och arbetsformer har tagits fram (bilaga 3). Antalet stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås minska från 13 till 6. Bromma och Hässelby-Vällingby föreslås ha ett gemensamt råd.

Råden behöver få nya instruktioner som speglar utredningens

förslag om nya arbetsätt och organisation. Kommunstyrelsen ska därför ta fram en vägledning som ger stöd i genomförandet av de nya arbetsätten och de organisatoriska förändringarna.

Förvaltningen ställer sig positiv till remissen. En vägledning med tydliggörande instruktioner kring de nya arbetsätten och de organisatoriska förändringarna krävs för att kunna genomföra förändringen på ett ändamålsenligt sätt.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad fattade 2018 beslut om ett reviderat funktionshinderspolitiskt program, *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018 - 2023*. Kommunfullmäktige beslutade då även att rådens arbete och organisation skulle utvärderas i syfte att stärka delaktigheten. Bakgrunden till beslutet var att Funktionsrätt Stockholms stad, som samordnar rekryteringen av ledamöter till stadens råd hade framfört till kommunstyrelsen, att det var svårt att rekrytera ledamöter till råden samt att delaktigheten och inflytandet behövde stärkas.

Utredningen har tagits fram mot bakgrund av att Stockholms stad har högt ställda mål för att garantera att alla stockholmare har möjlighet till full delaktighet och inflytande i samhällslivet. Flertalet styrdokument i staden tydliggör att funktionshindersperspektivet ska vara en integrerad del av nämndernas och bolagsstyrelsernas ordinarie verksamhet. Det förhållningssättet framgår av stadens långsiktiga vision *Möjligheternas Stockholm – Vision 2040*, som stakar ut en riktning för stadens hållbarhetsarbete och förutsättningarna för att nå FN:s globala mål i Agenda 2030. Det framgår även i stadens budget samt Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Ärendet

Utredningen beskriver utredningens genomförande samt hur råden för funktionshindersfrågor är organiserade idag. Detta följs av synpunkter på arbetsformer och organisering utifrån nuvarande organisering. Utredningen avslutas med förslag som kan stärka delaktigheten och inflytandet framåt.

Synpunkter på arbetsformer och organisering

Utredningen konstaterar att råden ger staden möjlighet att inhämta synpunkter på vad som behöver utvecklas, men att den sakkunskap som finns i råden behöver tas till vara på ett mer systematiskt och sammanhållet sätt.

I diskussionerna som varit underlag till utredningen har det, gällande civilsamhällets och i synnerhet rådets möjligheter att vara

delaktiga i hur staden bedriver utvecklingsarbetet med att säkerställa rättigheter för personer med funktionsnedsättningar, framkommit att det inte är ändamålsenligt att råden ägnar sig åt att ge synpunkter på de omfattande nämndhandlingar som ligger till grund för sammanträdena i stadsdelsnämnderna. Det påverkar rådets möjligheter att ta egna initiativ och påverkar i sin tur rådets möjligheter att själva identifiera områden eller frågeställningar som är relevanta för att driva utvecklingsarbetet framåt. Sammanträdena kan dessutom tjäna på att staden företräds med personer som har mandat.

Förslag som stärker delaktigheten och inflytandet

Råden föreslås i utredningen att de framåt ska ha en tydligare roll i att stödja och ge råd i hur staden kan undanröja hinder som personer med funktionsnedsättning kan erfaras. Råden ska i större utsträckning knytas till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med att i synnerhet genomföra det stadsövergripande styrdokumentet, *Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018 -2023*. Det innebär att råden bör ha en tydligare roll i att stödja och ge råd i planering och genomförande av det stadsövergripande styrdokumentet, inklusive uppföljningen. Råden föreslås också involveras i andra strategiska ärenden som har betydelse för möjligheten att driva på en utveckling som undanröjer hinder som personer med funktionsnedsättning kan erfaras och därmed involveras i stadens arbete med att säkerställa rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Antalet stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås minska från 13 till 6. Bromma och Hässelby-Vällingby föreslås ha ett gemensamt råd. Antalet ledamöter i stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås öka från 7 till 8. Utredningen föreslår inga förändringar avseende antalet facknämnds- och bolagsanknutna råd för funktionshinderfrågor. Ett nomineringsutskott som består av Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund och Delaktighet, Handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen ska till kommunfullmäktige nominera ledamöter.

Enligt de nya instruktionerna ska råden sammanträda minst 4 gånger årligen (tidigare minst 6 gånger årligen). Råden skall dessutom ges möjlighet att träffa respektive nämnd eller bolag minst en gång per år och presidiet ytterligare minst en gång per år. Råden bör ges möjlighet att utse referenspersoner som kan följa och medverka i större utredningar som rör rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Varje råd ska ha administrativt stöd och erbjudas kompetensförsörjning för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Kommunstyrelsen ska ta fram en vägledning som ger stöd i

genomförandet av de nya arbetssätten och de organisatoriska förändringarna.

Funktionshindersrörelsen har betonat att ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådens sammanträde stödjer förutsättningarna för ökad delaktighet och inflytande. Kommunstyrelsen ges mot denna bakgrund i uppdrag att ta fram ett förslag som innebär att ledamöter i kommunstyrelsens samt i bolags- och nämndandknutna råd för funktionshinderfrågor erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning socialtjänst och fritid i samverkan med avdelning administration. Råden för funktionshinder är också remissinstanser till kommunstyrelsen och lämnar synpunkter på remissen separat.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget men ser behov av vidare tydliggörande och kompletteringar i den kommande vägledningen.

Förvaltningen ser positivt på att man ser över organiseringen så rådets kompetens tas till vara på bästa sätt för att utveckla verksamheterna och för att genomföra stadens program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018 -2023.

Utredningen beskriver nya organiseringen på en övergripande nivå. Den vägledning som skall utarbetas för nämnder och bolag är nödvändig för att tydliggöra organiseringen och ändamålsenliga arbetssätt såsom; nyckelroller, deltagande, mandat, praktiska frågor och förtydligande kring vad råden ska involveras i.

Det förekommer även vissa motsägelser som behöver redas ut i en kommande vägledning. I utredningen framkommer att det inte är ändamålsenligt att råden ägnar sig åt att ge synpunkter på de omfattande nämndhandlingar som ligger till grund för sammanträdena i stadsdelsnämnderna. I de nya instruktionerna som är bilagda framkommer dock att ”Råden ska ges tillfälle att yttra sig över tjänsteutlåtanden som berör personer med funktionsnedsättning innan beslut fattas.” Personer med funktionsnedsättning kan beröras i samtliga nämndhandlingar vilket innebär att förvaltningen eller nämnden inte kan välja ut endast vissa ärenden för synpunkter. Det behövs i sådant fall en tydlighet kring vilka ärenden som rådet ska yttra sig kring för respektive verksamhetsområde för stöd samt likställighet över staden.

Förvaltningen anser det behövs vidare tydliggörande kring;

- vilka ärenden råden ska ges möjlighet att yttra sig i innan beslut (avgränsa vilka ärenden som *berör* personer med funktionsnedsättningar)
- vilka ärenden/utredningar som rådets referenspersoner ska delta i
- vilken form av kompetensutveckling som ska erbjudas och på vilken nivå det ska erbjudas
- vid vilka nivåer/i vilka forum olika synpunkter ska lyftas (tydliggöra i vilka nivåer/råd synpunkter ska lämnas). Ibland får nämnderna synpunkter som ej är relevanta att lyfta på nämndnivå då det berör mer central planering.
- hur sammanslagningen mellan stadsdelar är tänkt att organiseras och vilka funktioner (roller och mandat) som ska delta vid sammanträdena.

Förvaltningen ställer sig positiv till remissen. En vägledning med tydliggörande instruktioner kring de nya arbetssätten och de organisatoriska förändringarna krävs för att kunna genomföra förändringen på ett ändamålsenligt sätt.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Magnus Borgsten
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Råd för funktionshinderfrågor - en utredning om hur delaktigheten och inflytandet kan stärkas
2. Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor
3. Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2022-09-08
Magnus Borgsten, Avdelningschef	2022-09-08